

Research Paper

Investigation of Social Factors Affecting Formation of Premarital Girl-Boy Relationships (Case Study: 15 to 30 Years Old in Pasargad Township, Fars Province)

Zeynab Baseri¹, Asghar Mohammadi^{2*}, Mohammad Baseri³

1- Ph.D. Student of Sociology of Studying Iran's Social Issues, Department of Sociology, Dehaghan Branch, Islamic Azad University, Dehaghan, Iran. 09177298629

2- Assistant Professor, Department of Sociology, Dahaghan Branch, Islamic Azad University, Dehaghan, Iran.

3- Ph.D. Student of Educational Management, Marvdasht Branch, Islamic Azad University, Marvdasht, Iran.

Received: 2022/02/27

Revised: 2022/11/13

Accepted: 2022/11/24

Use your device to scan and read the article online



DOI:

10.30495/jzv.2023.30090.3801

Keywords:

Social Factors, Girl-boy Relationships, Family Attitude, Tendency of Friends to the Opposite Sex, Social Class.

Abstract

Introduction: This research was implemented with the aim of investigating the social factors affecting the formation of the of premarital relationships between girls and boys in Pasargad township.

Methods: The method of this study is descriptive-survey and the statistical population of the study is 9900 people, including young people aged 15 to 30 years old of Pasargad township. The sample size derived from Cochran's formula is 371 people and the sampling method is random sampling in such a way that the writer divided the mentioned township into 4 main regions and locations (or cluster), went to each of these locations and selected them randomly as respondents voluntarily. The research tool is a self-made questionnaire which the its validity was formal type and the variables have been determined using the opinions of the course professor and statistics experts. Also Cronbach's alpha was used to measure reliability which the result was 0.9.

Findings: The results of multivariate analysis showed that the tendency of friends to friendship with the opposite sex had the most effects and was able to explain 0.30 of the changes in the dependent variable. In inferential analysis there is a significant relationship between all independent variables studied except the level of education with the dependent variable of formation of girl-boy relationships. The result of the t-test for investigating the education variable showed that the level of education does not have effect on the formation of premarital girl-boy relationship.

Citation: Baseri Z, Mohammadi A, Baseri M. Investigation of social factors affecting formation of premarital girl-boy relationships (Case study: 15 to 30 years old in Pasargad township, Fars province).

Quarterly Journal of Women and Society. Quarterly Journal of Women and Society. 2023; 14 (53): 113-128

*Corresponding author: Asghar Mohammadi

Address: Assistant Professor, Department of Sociology, Islamic Azad University, Dahaghan branch, Dehaghan, Iran

Tell: 0913485119

Email: asghar.mo.de@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

One of the issues that put our young people in contradiction and tension is how the girl-boy relationship is according to the list of her cultural, religious, social, and familial tendencies. Human is a social and civic being and they can't live without interaction and communication with others; Therefore, the mutual tendency and attraction of girls and boys to each other is a natural requirement and thing which is institutionalized in human existence for the purposefulness of creation and leads to the communicating between them. In social life, communication has particular importance. Communicating effectively or poorly constitutes the main part of our life and all our activities are considered a type of communication. This cultural and social issue has not yet been fully resolved in our society and has not found its rightful place; however, the tendency to this relationship is due to bio-psychological and social requirements, but in this case, religions, schools, and cultures have provided different patterns. The main purpose of this study is to investigate the social factors affecting the formation of premarital relationships between girls and boys.

Methods

The method used in this study is a quantitative method and the survey technique has been used. Data collection was done through direct recourse of the researcher with the respondents and presenting a questionnaire to them. To achieve the desired goals, the statistical population in this study includes young people between 15 and 30 years old in Saadatshahr city, the capital of Pasargad township in Fars province, whose number is equal to 9900 people. The number of sample people in this study according to Cochran's formula was equal to 371 people which 375 questionnaires were distributed among the respondents for more assurance. The sampling method was simple random which is one of the types of probabilistic sampling. To assess the reliability of the questionnaire questions in the present study, the opinions of respected supervisors and advisor

professors were used. Appropriate statistical tests such as Pearson correlation coefficient, analysis of variance, and multivariate regression were used to analyze the collected data according to the level of measurement of variables.

Findings

The findings of this study show that the average age of the sample youth is 23.2 years, of which 43% are girls and 57% are boys. 172 out of 371 young people surveyed, i.e. 46.4% of them have friends who tend to be friends with the opposite sex and 50.9% have family who have a negative attitude towards friendship between girls and boys, and finally 34% of all respondents tended to be friends with the opposite sex. The results of the investigate relationship between the level of education and the formation of friendship between girls and boys show that there is no significant relationship between the level of education and the formation of girls and boys according to significance levels of $p > 0.05$; this means that the level of education has little effect on the formation of premarital girl-boy relationships. There was a significant relationship between the use of mass communication media and the formation of girl-boy relationships according to significance levels of $p < 0.005$. It should be noted that this relationship is in a positive direction; this means that with the increase in the use of mass communication media, the formation of girl-boy relationships also increases. Regarding the effect of family attitude towards friendship with the opposite sex on the formation of girl-boy relationships, a significant relationship was observed between the two variables according to significance levels of $p < 0.005$. It should be noted that this relationship is in a negative direction; this means that with the negative attitude of the family towards the girl-boy friendship relationship, the formation of the girl-boy relationship also decreases. Also in this study, a significant relationship was observed between the independent variables of the tendency of friends to the opposite sex, intimacy between family members, and the dependent variable of the formation of premarital girl-boy

relationships in a positive, positive, and negative direction, respectively.

Discussion

In this research, which is based on the common theories in social sciences regarding the social factors affecting the formation of relationships between boys and girls before marriage, it was conducted in the city of Saadat Shahr, the center of Pasargad. Considering the importance of the relationship between boys and girls and the changes in this field, the social factors affecting these relationships have been investigated and when the relationship between boys and girls is mentioned as a social and traumatic problem, it means secret, unusual and It is an immaturity that is far from any sufficient knowledge and takes place in the form of emotions, imaginations and unrealistic dreams. The innovative aspect of this research shows that despite the fact that previous researches have worked on this topic, this research has tried to examine with a new perspective the social factors that have the greatest impact on the relationship between girls and boys, and more importantly, the example of such research despite the necessity It has not been done in the desired statistical community, that is, Pasargad city

Conclusion

The results of this study showed that there is a significant and inverse relationship between independent variables of family attitudes toward girl-boy friendship and intimacy between family members with the rate of formation of premarital girl-boy relationships and a significant and direct relationship has been proven between mass communication media, family monthly income, the tendency of friends to the opposite sex. The results of multivariate analysis (stepwise regression) showed that the tendency of friends to friendship with the opposite sex had the most effects and was able to explain 0.30 of the changes in the dependent variable. In general, the results of this study showed that in the Pasargad township, the premarital relationship between girls and boys is almost

widespread; of course, these relationships are more common among boys. It can be said that for reasons such as increasing education, development of mass communication media, family attitude towards friendship with the opposite sex, and the tendency of friends to the opposite sex, the youth of this township consider it necessary to form a premarital relationship with the opposite sex.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This research is taken from the Master's thesis of the Department of Sociology of Islamic Azad University, Dehaghan branch. All ethical points including confidentiality, prioritizing the participants' psychological health, trustworthiness, accuracy in citations, appreciation of others, compliance with ethical values in data collection, and privacy of the participants have been taken into consideration by the researchers.

Funding

All financial resources and costs for research and publication of the article have been paid by the authors and no financial support has been received.

Authors' contributions

The article is taken from the master's thesis. The first author is a PhD student in sociology; The second author is the supervisor of the thesis and the responsible author; The third author is a PhD student in educational management.

Conflicts of interest

This article is taken from the master's thesis entitled "Investigation of social factors affecting formation of premarital girl-boy relationships (Case study: 15 to 30 years old in Pasargad township, Fars province)" (Department of Sociology, Islamic Azad University, Dehaghan branch) and It does not conflict with personal or organizational interests.

مقاله پژوهشی

بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر شکل‌گیری روابط دختر و پسر پیش از ازدواج
(مطالعه موردی: جوانان ۱۵ تا ۳۰ سال شهرستان پاسارگاد استان فارس)زینب باصری^۱، اصغر محمدی^{۲*}، محمد باصری^۳

۱- دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی بررسی مسائل اجتماعی ایران، گروه جامعه‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان، دهقان، ایران.

۲- استادیار گروه جامعه‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان، دهقان، ایران.

۳- دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، مرودشت، ایران.

چکیده

هدف: این پژوهش با هدف بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر شکل‌گیری ارتباط دختران و پسران پیش از ازدواج، در شهرستان پاسارگاد انجام شده است.

روش: روش پژوهش، توصیفی پیمایشی و جامعه‌آماري ۹۹۰۰ نفر شامل جوانان ۱۵ تا ۳۰ سال شهرستان پاسارگاد می‌باشد. حجم نمونه برآمده از فرمول کوکران، ۳۷۱ نفر و شیوه نمونه‌گیری از نوع نمونه‌گیری اتفاقی است؛ به این صورت که نگارنده با تقسیم شهرستان مذکور به ۴ منطقه و محله اصلی (یا خوشه) به هر کدام از این محلات رفته و افراد را به صورت اتفاقی، به‌عنوان پاسخگو و به‌صورت داوطلبانه انتخاب نموده‌است. ابزار پژوهش پرسشنامه خودساخته که اعتبار آن از نوع صوری بوده و متغیرها با استفاده از نظر استاد درس و کارشناسان آمار تعیین گردیده‌اند. جهت سنجش پایایی از آلفای کرونباخ استفاده شد که نتیجه آن ۰/۹۰ به دست آمده است.

یافته‌ها: نتایج تحلیل چند متغیره (رگرسیون گام به گام) نشان داد که گرایش دوستان به دوستی با جنس مخالف دارای بیشترین اثر بوده، توانسته است ۰/۳۰ از تغییرات متغیر وابسته را تبیین کند. در تحلیل استنباطی میان تمامی متغیرهای مستقل مورد مطالعه، رابطه معناداری وجود دارد.

تاریخ دریافت:

تاریخ داوری:

تاریخ پذیرش:

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید



DOI:

10.30495/jzv.2023.30090.3801

واژه‌های کلیدی:

عوامل اجتماعی، روابط دختر و پسر، نگرش خانواده، گرایش دوستان به جنس مخالف، طبقه اجتماعی.

* نویسنده مسئول: اصغر محمدی

نشانی: استادیار گروه جامعه‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان، دهقان، ایران

تلفن: ۰۹۱۳۴۰۸۵۱۱۹

پست الکترونیکی: asghar.mo.de@gmail.com

مقدمه

روابط پیش از ازدواج بخشی از فرایند عادی زندگی محسوب می‌شود و تمایل و کنش دوجانبه جنس دختر و پسر به یکدیگر، یک نیاز و امری طبیعی است که به جهت هدفمندی خلقت در وجود انسان نهادینه شده و منجر به برقراری رابطه بین آن‌ها می‌گردد. در زندگی اجتماعی نیز، ارتباط از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (۱). یکی از مسائلی که جوان ما را در تضاد و تنش قرار می‌دهد، چگونگی روابط دختر و پسر با توجه به فهرست‌بندی گرایش‌های فرهنگی، مذهبی، اجتماعی و خانوادگی او می‌باشد (۲). امروزه در کشور ما برخلاف اینکه روابط دختر و پسر قبل از ازدواج، چه از لحاظ فرهنگی و چه شرعی و قانونی، منع شده است اما شاهد رشد روزافزون این روابط هستیم به طوری که عده زیادی از نوجوانان با یک یا چند نفر از جنس مخالف ارتباط عاطفی و گاه پیشرفته‌تر برقرار کرده‌اند (۳). آنچه ذهن محقق را درگیر کرد این مسئله است که هرچند این روابط گاه به آشنایی‌های قبل از ازدواج منجر شده و برخی نتایج مثبت نیز به دنبال دارد اما از آنجایی که شهرستان پاسارگاد از کوچک‌ترین شهرستان‌های کشور است و پیشینه‌ی تاریخی و مذهبی خوبی دارد، این نوع ارتباط برخلاف هنجارهای سنتی، مذهبی و فرهنگی این شهرستان است. بررسی‌ها نشان می‌دهد با ورود و استفاده از تکنولوژی‌های ارتباطی جدید، آمار دوستی‌های قبل و بعد از ازدواج با جنس مخالف در این شهرستان بسیار بالا رفته و اثرات اجتماعی و فرهنگی این مسئله در خانواده‌ها کاملاً نمایان است تا آنجا که آمار طلاق نسبت به تعداد جمعیت این شهرستان که حدود ۳۰ هزار نفر می‌باشد بالاست و این موضوع متأثر از مسئله ارتباط با جنس مخالف نیز می‌باشد. به‌رحال این مطالعه به دنبال پاسخگویی به این سؤال‌ها است که جوانان نسبت به معاشرت و دوستی دختر و پسر پیش از ازدواج چه نظری دارند و عوامل اجتماعی این رابطه کدامند. نتایج این مطالعه می‌تواند برای مسئولان فرهنگی جامعه در یافتن راه‌های هنجارمند و پذیرفته‌شده برای چنین روابطی راهگشا باشد. با توجه به تجربیات غرب در این زمینه، به نظر می‌رسد ظهور این پدیده در جامعه‌ی ما، بر بسیاری از نهاد‌های اجتماعی تأثیر ساختی می‌گذارد و می‌تواند به‌مرور نهاد ازدواج و خانواده را با چالش‌هایی مواجه نماید (۴).

پیشینه‌ی تحقیق

تحقیقات داخلی

خواجه نوری و دل‌آور (۱۳۹۱) در پژوهشی، عوامل مؤثر بر دوستی دختر و پسر را میان جوانان شهر شیراز با تأکید بر فرایند جهانی‌شدن بررسی کردند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد میزان استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی و شیوه زندگی نوین بر گرایش جوانان به دوستی با جنس مخالف تأثیر دارند؛ همچنین نتایج نشان‌دهنده‌ی آن است که فشار دوستان، میزان مذهبی بودن (به‌عنوان نوعی سبک زندگی)، استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی نوین و در نهایت، فشار خانواده در مجموع، عوامل تعیین‌کننده این رابطه بوده است (۵). اسدیان، محمدزاده و نجفی (۱۳۹۴) در بررسی فراوانی و نگرش به دوستی دختر و پسر در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور تبریز و ارتباط

آن با متغیرهای جمعیت‌شناختی به این نتیجه رسیدند که گروه مذکر نگرش مثبت و گروه مؤنث نگرش منفی‌تری نسبت به دوستی با جنس مخالف دارند و افرادی که خود را از نظر باورهای مذهبی در حد کم ارزیابی کرده بودند نسبت به دوستی با جنس مخالف نگرش مثبت‌تری داشتند. میان میزان استفاده از اینترنت و ماهواره در اوقات فراغت و گرایش به دوستی با جنس مخالف، رابطه وجود داشت و تجربه دوستی با جنس مخالف نسبت به موفقیت ازدواج در آینده در حد متوسط و کم تأثیر مثبت دارد و در حد متوسط نیز تأثیرات منفی دارد (۶). نتایج تحقیق رجبی و البرزی (۱۳۹۶) با موضوع نگاهی جامعه‌شناختی به رابطه‌ی تماشای ماهواره و دوستی با جنس مخالف نشان داد که بین میزان ساعات استفاده از ماهواره، میزان تماشای فیلم‌های منفی و میزان استفاده تفریحی از ماهواره با تجربه دوستی با جنس مخالف، رابطه معنادار وجود دارد؛ اما میان میزان تماشای فیلم‌های مثبت و میزان استفاده علمی-خبری از ماهواره با تجربه دوستی با جنس مخالف، ارتباط معناداری مشاهده نشده است (۷). یافته‌های پژوهشی نوغانی دخت بهمنی و محمدی (۱۳۹۶) بر این امر تأکید دارد که رابطه با جنس مخالف موجب کسب هویت اجتماعی و نیاز جنسی شده و این امر باعث می‌شود در گروه دوستان از پذیرش اجتماعی بالا و قدرت و نفوذ بیشتری در بین همسالان برخوردار باشند (۸). هاشمی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی، ویژگی‌های شخصیتی بالینی و غیر بالینی، جذابیت جنس مخالف، برقراری رابطه برای ایجاد سرگرمی و تنوع در زندگی یکنواخت روزمره را جزء عوامل فردی مؤثر بر شکل‌گیری ارتباط با جنس مخالف مشخص کرده‌اند و گروه دوستان، داشتن شرایط نامتعادل خانوادگی و استفاده نامناسب از تکنولوژی جدید ارتباطی را جزو عوامل محیطی-اجتماعی مؤثر بر شکل‌گیری ارتباط با جنس مخالف شناخته‌اند (۹). سیف (۱۳۹۹) در نتایج تحلیل داده بنیاد روابط دوستانه دختر و پسر در میان دانشجویان دانشگاه آیت‌الله بروجردی (ره) چنین آورده است که دلایل متفاوتی، انگیزه ایجاد ارتباط بین دو جنس بوده است؛ علاقه کاذب، فقدان کنترل بر رابطه، احساس فریب‌خوردگی، آسیب‌های جسمی، روانی و اجتماعی و ... از پیامدهای دوستی با جنس مخالف در افراد مورد مطالعه بوده است (۱۰).

جهان‌شیرا و سادات سجادی (۱۳۹۹) در بررسی روابط آزاد دختر و پسر و تأثیرات آن به این نتیجه رسیدند که بحران هویت، ناکارآمدی خانواده‌ها در ارضای نیازها، اختلال در هویت جنسی و حاکمیت روحیه فردگرایی از علل افزایش روابط دختر و پسر است و افت تحصیلی، انحطاط و انحراف اخلاقی، سستی ایمان و بنیان خانواده از پیامدهای روابط دختر و پسر است (۱۱). نتایج تحقیق فروردین و امیرخانی (۱۴۰۰) با عنوان مقایسه تعهد و رضایت زناشویی در زنان متأهل، بر مبنای دوستی‌های قبل از ازدواج نشان داد میان تعهد و رضایت زناشویی در روابط قبل از ازدواج به طرز معناداری تفاوت وجود دارد. بر این اساس بیشترین تعهد زناشویی مربوط به زنانی است که قبل از ازدواج، رابطه جنسی با همسر خود داشته‌اند؛ همچنین بیشترین رضایت زناشویی مربوط به زنانی است که قبل از ازدواج رابطه عاطفی با همسر خود داشته‌اند و کمترین میزان رضایت زناشویی مربوط به مردانی است که روابط جنسی با غیر همسر خود داشته‌اند (۱۲). آرازخانی (۱۴۰۰) در

چارچوب نظری تحقیق

از آن جا که یک نظریه نمی‌تواند به‌طور کامل موضوع طرح شده در این پژوهش را پوشش دهد؛ بنابراین برای چارچوب نظری ترکیبی از نظریه‌های ذیل ارائه گردیده است :

نظریه‌های تقویت:

کاربرد اصول تقویت برای مطالعه‌ی جذابیت توسط بیزینس کلور و لوت ارائه شده است. هر دوی این گروه‌های کاری معتقدند که ما جذب مردمی می‌شویم که به ما پاداش می‌دهند. همچنین این نظریه‌پردازان به اصول شرطی کردن کلاسیک اهمیت می‌دهند؛ به‌علاوه پیش‌بینی می‌کنند که ما مردمی را دوست داریم که تقریباً با تجربیات ما از پاداش‌های دریافت شده مرتبط هستند (۱۹).

نظریه‌ی مبادله‌ی اجتماعی و برابری:

این نظریه‌ها نیز مانند نظریه تقویت بر نقش پاداش‌ها در جذب تأکید می‌کنند؛ اما آن‌ها در جستجوی تبیین رفتار در روابط در حال جریان هستند تا آن‌که بر روی جذب اولیه تمرکز کنند؛ علاوه بر این آن‌ها اضافه بر سازه‌ی پاداش، تعدادی سازه برای توجیه رضایت و تعهد در روابط مطرح می‌کنند. یکی از این نظریه‌ها که تأثیر عمده‌ای بر روانشناسی اجتماعی گذاشت، مربوط به نظریه وابستگی متقابل تیبت و کلی بود. قضیه‌ی اساسی نظریه‌های مبادله که شامل نظریه وابستگی متقابل نیز می‌شود این است که اگر می‌خواهیم مردم در روابط راضی بشوند، پاداش‌ها باید سنگین‌تر از هزینه‌ها باشند. تیبت و کلی بیان می‌کنند که شرکت‌کنندگان در یک رابطه، نتایج رابطه حاضر را با نتایجی که آن‌ها در گذشته تجربه کرده‌اند و همچنین با نتایجی که آن‌ها انتظار دارند که در روابط بدیل قابل دسترسی کنند مقایسه می‌کنند. بر طبق این نظریه، فرایند ارزیابی رضایت شامل مقایسه‌ها با نتایج دیگر مردم که در رابطه‌هایشان دریافت می‌کنند و همچنین مقایسه‌هایی است که با روابط گذشته، ما به دست آورده‌ایم. بر مبنای این مقایسه‌ها، ما حسی از سطح پاداش‌ها و هزینه‌ها را توسعه می‌دهیم که در رابطه می‌یابیم. اگر این نتایج در رابطه‌ی حاضر بر اساس این معیار باشد، نظریه پیش‌بینی می‌کند که از رابطه راضی خواهیم بود، اما اگر نتایج پایین‌تر از سطح مقایسه باشد، ما از آن ناراضی خواهیم بود (۱۹).

نظریه دل‌بستگی

نظریه‌ی دگرگونی فرهنگی اینگلهارت

این نظریه به دنبال فهم چگونگی و چرایی تغییر و تحولات فرهنگی و ارزش‌ها و نگرش‌های جوامع است. به‌طور خلاصه نظریه‌ی دگرگونی فرهنگی اینگلهارت دارای دو فرضیه‌ی پیش‌بینی کننده است که دگرگونی ارزش‌ها را تبیین می‌کند :

۱- فرضیه‌ی کمیایی: که بر اساس آن اولویت‌های فرد بازتاب محیط اجتماعی و اقتصادی است و فرد بیشترین ارزش را برای چیزهایی قائل است که عرضی آن‌ها کم است .

پژوهشی با عنوان بررسی ارتباط با جنس مخالف با توجه به دیدگاه‌های مختلف به این نتیجه دست پیدا کرد که بهترین راه برای رسیدن جامعه به دیدگاه معتدل و منطقی، سیستم آموزش و پرورشی مناسب و پرهیز از زور و اجبار است (۱۲).

تحقیقات خارجی

گزارش رایان و همکاران (۲۰۱۴) نیز نشان می‌دهد حتی کسانی که با دیگر اهداف (مانند روابط تجاری، شغلی، تحصیلی و ...) وارد دنیای مجازی و شبکه‌های مجازی می‌شوند با گذشت زمان نگرش آنان به سوی دوستی‌های مجازی و در نهایت روابط عاطفی و جنسی بین دختر و پسر سوق می‌یابد. این آمار در کشورهایی که از لحاظ دینی این روابط را نامشروع می‌دانند نیز در حال گسترش است (۱۳). دانیل و مهتا (۲۰۱۶) با بررسی "دوستی متقابل جنسی در وبسایت‌ها" نشان دادند که بیشتر اعضای یک جنس تمایل به رابطه با جنس دیگر دارند و تمایل کمتری به رابطه با همجنس خود نشان می‌دهند. تحلیل ۳۹۱ متن جنسی موجود در سه سایت مشهور نشان داد که اغلب داستان‌ها شامل محتوای تجاوز، خصومت، سرکوب و سوء استفاده توسط اعضای جنس دیگر و ... بوده‌اند (۱۴). نگوین و همکاران (۲۰۱۷) در تحقیقی با عنوان "بررسی تأثیر رسانه‌ها و منابع اطلاعاتی بر نگرش افراد، ادراک و اهداف افراد" تغییر نگرش ۴ دسته از اعضای جامعه (افراد مشهور، عموم افراد، کارشناسان سازمان‌ها و کارشناسان صنایع) را بررسی کردند که از شبکه‌های اجتماعی توییتر و بلاگ استفاده می‌کردند. نتایج نشان داد که منابع اطلاعاتی از قبیل شبکه‌های اجتماعی مجازی می‌توانند نگرش افراد نسبت به قواعد، هنجارها و موضوعات را تحت تأثیر قرار دهند (۱۵). به گفته کریستینسن (۲۰۱۸) فرهنگ رسانه مجازی بسیاری از باورها و نگرش‌ها را تغییر داده و نوجوانان و جوانان با بیشترین میزان آسیب اجتماعی و عاطفی درگیر می‌شوند (۱۶). وانترلاس و همکاران (۲۰۲۰) مطالعه موردی خود را در مورد این که فناوری و تکنولوژی تعاملی چگونه می‌تواند بر روابط زناشویی جوانان تأثیر بگذارد، انجام دادند. آن‌ها داده‌های پژوهش خود را از ده زوج جوان (۲۰ نفر) با تکمیل نظرسنجی‌های روزانه در مورد استفاده از فناوری خود و همسرشان طی هفت روز متوالی، جمع‌آوری کردند. نتایج تحقیق نشان داد که تفاوت معنی‌داری در زمان استفاده از فناوری (به‌عنوان مثال تلفن همراه، رایانه/تبلت، شبکه‌های اجتماعی و ...) در بین زوجین وجود ندارد و جوانانی که از زندگی مشترک خود راضی هستند، از این فناوری استفاده می‌کنند و فناوری تعاملی هم می‌تواند سهم مثبت و هم سهم منفی در رابطه داشته باشد (۱۷). آریکیو و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهش «ارزیابی استفاده از رسانه‌های اجتماعی در تشدید تعارضات در روابط عاشقانه» به دنبال یافتن تأثیرات استفاده از رسانه‌های اجتماعی بر تعارض در روابط عاشقانه از طریق متغیر میانجی حسادت بودند. یافته‌های این مطالعه نشان داد که بین استفاده از رسانه‌های اجتماعی و تعارض در روابط عاشقانه رابطه معناداری وجود دارد. این مطالعه همچنین تأیید کرد که حسادت بر شرکای عاشقانه واسطه‌های مهمی بین استفاده از رسانه‌های اجتماعی و تعارض در روابط عاشقانه است (۱۸).

۲- فرضیه‌ی جامعه‌پذیری: این اصل مبتنی بر این قضیه است که ارزش‌های اساسی فرد به شکل گسترده، منعکس‌کننده‌ی شرایط و فرایند جامعه‌پذیری وی است که در سال‌های قبل از بلوغ تجربه کرده است (۲۰).

پس بر اساس فرضیه‌ی جامعه‌پذیری اینگلههارت، رابطه‌ی بین محیط اقتصادی - اجتماعی، اولویت‌های ارزشی ناشی از سازگاری فوری نیست بلکه یک فاصله‌ی زمانی قابل توجهی وجود دارد چرا که تا حد زیادی ارزش‌های اساسی فرد بازتاب شرایطی است که در طی دوران قبل از بلوغ وی وجود داشته‌اند.

گیدنز

دنیای امروزی "دنیای فرار" است؛ نه فقط آهنگ تحولات اجتماعی در دنیای جدید سریع‌تر از هر نوع جامعه ماقبل مدرن است، بلکه میدان عمل و ژرفای تأثیرات آن بر کارکردها و شیوه‌های رفتاری جوامع پیشین نیز بی‌سابقه است.

سه عنصر اصلی در این زمینه دخیل‌اند:

۱) جدایی زمان و فضا: امکان جا انداختن روابط اجتماعی محلی یا موضعی در گستره‌های پهناوری از زمان-فضا، تا حد ایجاد نظام‌های یکپارچه جهانی (۲۰).

۲) ساختارهای تکه‌برداری: عبارت است از نشانه‌های نمادین و نظام‌های کارشناسی (که در مجموع آن‌ها را نظام‌های تجربیدی می‌نامیم). ساخت کارهای تکه برداری کنش متقابل را از ویژگی‌های محلی و موضعی جدا می‌کند (۲۰).

۳) بازاندیشی نهادین: کاربرد منظم اطلاعات و دانش‌های مربوط به شرایط زندگی اجتماعی به عنوان عنصر ساختاری در سازماندهی و تغییر و تبدیل‌های همان شرایط. خصلت دوستی در محیط‌های پیش از مدرن را باید در ارتباط با اجتماع محلی و خویشاوندی ادراک کرد. اعتماد به دوستان اغلب اهمیت اساسی دارد؛ دوستی غالباً نهادمند بود و به‌عنوان وسیله ایجاد اتحادهای کم و بیش پایدار با دیگران بر ضد

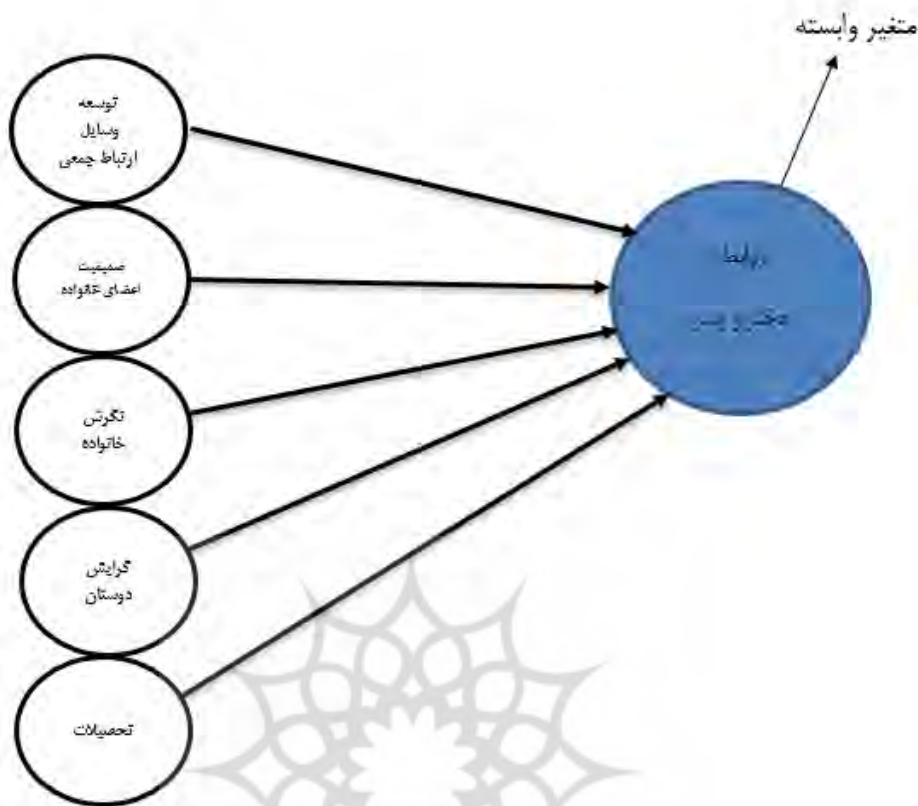
گروه‌های بالقوه دشمن در خارج از اجتماع، در نظر گرفته می‌شد. دوستی چه به‌صورت نهادمند یا غیر نهادمند، اصولاً مبتنی بر ارزش‌های اخلاص و شرف بود. در سال‌های اخیر با توسعه تکنولوژی حمل و نقل و رسانه‌های جدید که گسترش تجارت بین‌المللی و رشد بازارهای مالی جهان را تسهیل و اشاعه فرهنگی را تسریع کرده است و وقایع با فاصله مستقیم‌تر و سریع‌تر از گذشته بر ما تأثیر می‌گذارد، بستری که رابطه ناب را افزایش می‌دهد مربوط به جهانی‌شدن و سیستم‌های تخصصی می‌باشد. یکی از ویژگی‌های نظام‌های اجتماعی مدرن است که در آنها ارتباط‌های دوستانه و خصوصی با افرادی برقرار می‌شود که می‌توان آنها را از میان امکانات گوناگون انتخاب کرد. تنها هنگامی که پیوندهای دوستی و صمیمیت به طرز کم و بیش آزادانه انتخاب شده باشند، ما می‌توانیم از "رابطه"، به مفهومی که امروزه در زبان مردم عادی جا افتاده است، یاد کنیم. در حقیقت، ازدواج‌ها، روابط دوستانه و صمیمیت‌های پایدار امروزه بیش از پیش به صورت نوعی رابطه ناب در می‌آیند. در طی دوره کنونی دنیای متجدد، رابطه ناب اهمیت خاصی در امر "خود" سازی یافته است (۲۱).

نظریه یادگیری

بر اساس نظریه یادگیری ایگرز روند یادگیری در گروه‌های همسال که باعث ایجاد و یا حفظ رفتار بزهکارانه می‌شود، اغلب شامل تعامل با دیگرانی می‌شود که درگیر رفتار انحرافی هستند و یکدیگر را در معرض الگوهای انحرافی می‌گذارند. بر این اساس روند یادگیری رفتارهای پرخطر در گروه‌های همسالان بر ایجاد، حفظ و تقویت رفتارهای مذکور تاثیرگذار است (۲۲).

دیدگاه انحرافات اجتماعی این دیدگاه، رابطه با جنس مخالف را خارج از چهارچوب قواعد پذیرفته شده «انحراف اجتماعی» در نظر می‌گیرد. در این زمینه، می‌توان به نظریات یادگیری اجتماعی، آنومی اجتماعی و نظریه کنترل اشاره کرد.

عوامل (متغیر مستقل)



نمودار ۱: مدل نظری تحقیق

۵- به نظر می رسد بین میزان تحصیلات و شکل گیری روابط دختر و پسر رابطه وجود دارد.

روش پژوهش

انتخاب یک روش خاص به منظور جمع آوری اطلاعات همواره بستگی به شرایط دارد. این شرایط عبارتند از توانایی های شخص محقق و امکانات او (از جمله پرسشگران توانا و صدیق) و شرایط مورد مطالعه و محدودیت های آن. از آن جایی که این شرایط و عوامل مربوط به آن بسیار متفاوت هستند، به تناسب این شرایط، ابزار و تکنیک های متفاوت می توانند مورد استفاده قرار گیرند.

روش مورد استفاده در این تحقیق، روش کمی به شیوه پیمایشی است چرا که به دلیل گسترده بودن جامعه آماری حجم نمونه، این شیوه تحقیق، مناسب به نظر می رسد.

متغیر وابسته این پژوهش ارتباط دختر و پسر قبل از ازدواج می باشد. در این تحقیق ۵ فرضیه وجود دارد که برای اثبات یا رد آن ها از تکنیک پرسشنامه محقق ساخته و حاوی سوالات بسته (دو جوابی، چند جوابی و طیف لیکرت) استفاده شده که اعتبار آن با مراجعه به استاد درس و کارشناسان آمار یعنی اعتبار صوری مورد تأیید قرار گرفته و

وجه اشتراک این نظریه ها آن است که در همه آن ها این شکل از رابطه نوعی انحراف اجتماعی تلقی می شود و وجه اختلافشان این است که هر کدام تبیین متفاوتی از پیدایش و پیامدهای این شکل از رابطه ارائه می دهند، مثلاً در دیدگاه یادگیری اجتماعی، این شکل از رابطه همانند هر چیز دیگری آموخته می شود و افراد از طریق همنشینی با کسانی که حامل این گونه از هنجارها هستند، به این روابط روی می آورند و به همان اندازه در پی دست یابی به نیازها و ارزش های مشابهی هستند (۸، ۲۳).

فرضیات تحقیق

- ۱- به نظر می رسد بین توسعه وسایل ارتباط جمعی و شکل گیری روابط دختر و پسر رابطه وجود دارد.
- ۲- به نظر می رسد بین صمیمیت اعضای خانواده و شکل گیری روابط دختر و پسر رابطه وجود دارد.
- ۳- به نظر می رسد بین نگرش دوستان به جنس مخالف و شکل گیری روابط دختر و پسر رابطه وجود دارد.
- ۴- به نظر می رسد بین نگرش خانواده نسبت به روابط دوستی دختر و پسر و شکل گیری روابط دختر و پسر رابطه وجود دارد.

کلی پرسشنامه‌ها به شکل معرف با توجه به ترکیب سنی، جنسی، وابستگی قومی و دیگر ویژگی‌ها تقسیم شده است. شیوه نمونه‌گیری از نوع نمونه‌گیری اتفاقی است به این صورت که نگارنده در مرحله اول با تقسیم شهرستان مذکور به ۴ منطقه و محله اصلی (یا خوشه) به نام‌های سعادت شهر که مرکز شهرستان بوده و محلات دیگر علی‌آباد، سراج آباد و بوکان (با در نظر گرفتن سایر روستاها و محلات تابعه) به هر کدام از این محلات رفته و به صورت اتفاقی، تعدادی را که در محدوده سنی ۳۰-۱۵ ساله بودند به عنوان پاسخگو به صورت داوطلبانه انتخاب نموده‌اند. جهت انجام تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده متناسب با سطح سنجش متغیرها، از آزمون‌های مناسب آماری مانند ضریب همبستگی اسپیرمن، پیرسون، تحلیل واریانس و رگرسیون چند متغیره استفاده شده است.

پایایی گویه‌های پرسشنامه، به وسیله آلفای کرونباخ به مقدار ۰/۹ محاسبه شد که نشان‌دهنده قابل قبول بودن متغیرها و انسجام درونی سوالات پرسشنامه پژوهش مذکور می‌باشد.

جهت دسترسی به اهداف مورد نظر، جامعه‌ی آماری در این تحقیق شامل جوانان بین ۱۵ تا ۳۰ سال شهر سعادت شهر مرکز شهرستان پاسارگاد استان فارس است که تعداد آن‌ها بر اساس آخرین سرشماری برابر با ۹۹۰۰ نفر می‌باشد. تعداد افراد نمونه در این تحقیق بر اساس فرمول کوکران برابر با ۳۷۱ نفر بوده است که در این تحقیق جهت اطمینان بیشتر ۳۷۵ پرسشنامه بین پاسخگویان توزیع شده است.

نمونه آماری در این تحقیق بر اساس ترکیب جمعیتی کل تقسیم شده است. یعنی اگر از ۱۰۰ ده نفر بین ۱۵ تا ۳۰ سال بوده اند ما نیز ۱۰ در ۱۰۰ پرسش نامه‌ها را بین این گروه تقسیم کرده ایم؛ یعنی به طور

جدول ۱- شاخص و مقیاس متغیرهای مستقل تحقیق

متغیر مستقل	شاخص	مقیاس	میانگین	مد	میان	انحراف استاندارد	واریانس
صمیمیت بین اعضای خانواده	اعضای خانواده من با یکدیگر روابط صمیمی دارند. من می‌توانم به راحتی مشکلاتم را با والدینم در میان بگذارم و ...	فاصله‌ای	۴۰/۷	۴۳	۴۱	۴/۸	۲۳/۵
گرایش دوستان به جنس مخالف	بیشتر دوستان من دوستی از جنس مخالف دارند. دوستان نزدیک من داشتن دوست از جنس مخالف را یک توانایی می‌دانند. دوستان من اگر متوجه دوستی من با جنس مخالف شوند دیدشان نسبت به من منفی می‌شود و ...	فاصله‌ای	۱۶/۶	۱۸	۱۷	۴/۶	۲۱/۵
نگرش خانواده نسبت به روابط دوستی	چنین دوستی‌هایی برای افراد خانواده‌ی من زیاد حساسیت برانگیز نیست. دوستی دختر و پسر از نظر خانواده من امری مذموم و ناپسند است. من اگر با کسی از جنس مخالف دوست شوم به راحتی می‌توانم با خانواده ام مطرح کنم و ...	فاصله‌ای	۲۵/۳	۲۶	۲۶	۴/۶	۲۱/۳
توسعه وسایل ارتباط جمعی	تلفن همراه، اینترنت، ماهواره، روزنامه و ...	فاصله‌ای	۱۵/۸	۱۵	۱۶	۴/۳	۱۹/۲
تحصیلات	تحصیلات زیر دیپلم و دیپلم، فوق دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس و بالاتر	رتبه‌ای	۱۳/۹	۱۶	۱۴	۲/۵۴	۶/۴

الف - آمار توصیفی

میزان تحصیلات

در پرسشنامه و در سؤال مربوط به سطح تحصیلات فرد از چهار گزینه تحصیلات زیر دیپلم، دیپلم، فوق دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس و بالاتر استفاده شده که تجزیه و تحلیل آن‌ها نشان داد تعداد ۱۱۷ نفر (۳۱/۲ درصد) پاسخگویان دارای تحصیلات دیپلم و زیر دیپلم، تعداد ۱۱۰ نفر (۲۹/۶ درصد) پاسخگویان دارای تحصیلات فوق دیپلم، تعداد ۱۳۲ نفر (۳۵/۶ درصد) دارای تحصیلات لیسانس و تعداد ۱۳ نفر (۳/۵

یافته‌های پژوهش

در این بخش ابتدا به بررسی یافته‌های تحقیق با استفاده از آمار توصیفی می‌پردازیم و سپس با کمک تکنیک‌های آمار استنباطی فرضیات را بررسی کرده و نسبت به تایید یا رد آن‌ها اقدام خواهیم کرد.

با توجه به اینکه این متغیر با ۵ گویه مورد سنجش قرار گرفته است، نمرات بین ۵ تا ۲۵ در نوسان بوده که در اینجا به سه طبقه تقسیم کرده‌ایم که در کل ۱۷ درصد در به میزان کم، ۴۶/۴ درصد متوسط و ۳۶/۷ درصد افزایش دارای دوستانی بوده‌اند که به طور زیاد گرایش به دوستی با جنس مخالف داشته‌اند.

نگرش خانواده نسبت به روابط دوستی دختر و پسر

با توجه به اینکه این متغیر با ۷ گویه مورد سنجش قرار گرفته است نمرات بین ۷ تا ۳۵ در نوسان بوده که در اینجا به سه طبقه تقسیم کرده‌ایم که در کل ۲/۲ درصد در به میزان کم، ۴۶/۹ درصد متوسط و ۵۰/۹ درصد عنوان کرده‌اند که خانواده‌شان نگرش منفی نسبت به روابط دوستی دختر و پسر دارند.

ب- آمار استنباطی

۱- ضریب همبستگی اسپیرمن

فرضیه اول: میان میزان تحصیلات و شکل‌گیری روابط دختر و پسر رابطه معناداری وجود دارد.

درصد) پاسخگویان دارای تحصیلات فوق لیسانس و بالاتر می‌باشند. بیشترین فراوانی میزان تحصیلات مربوط به افراد دارای سطح تحصیلات لیسانس و کمترین فراوانی مربوط به افراد دارای سطح تحصیلات فوق لیسانس و بالاتر می‌باشد.

میزان استفاده از وسایل ارتباط جمعی

۱۱/۶ درصد پاسخگویان عنوان کرده‌اند که اصلاً از وسایل ارتباط جمعی استفاده نمی‌کنند و ۸/۹ درصد به میزان خیلی کم، ۱۴ درصد کم، ۲۷ درصد متوسط، ۲۵/۳ درصد زیاد و ۱۳/۲ درصد میزان خیلی زیاد را عنوان کرده‌اند.

صمیمیت بین اعضای خانواده

با توجه به اینکه این متغیر با ۱۱ گویه مورد سنجش قرار گرفته است نمرات بین ۱۱ تا ۵۵ در نوسان بوده که در اینجا به سه طبقه تقسیم کرده‌ایم که در کل ۰/۸ درصد در به میزان کم، ۳۱/۸ درصد متوسط و ۶۷/۴ درصد میزان صمیمیت بین اعضای خانواده‌شان عنوان کرده‌اند.

گرایش دوستان به جنس مخالف

جدول ۲۲- آزمون همبستگی اسپیرمن برای تعیین رابطه بین میزان تحصیلات و شکل‌گیری روابط دختر و پسر

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	ضریب همبستگی	سطح معناداری Sig
	N	Mean	Std. Deviation	Spearman Correlation	
میزان تحصیلات	۳۷۱	۱۳/۹	۲/۵	۰/۱۳۶	۰/۱۱۱
شکل‌گیری روابط دختر و پسر	۳۶۹	۳۱/۹	۷/۸		

آن‌ها وجود دارد اما بسیار کم و ضعیف است؛ بنابراین در حالت کلی فرضیه فوق‌الذکر مورد تأیید قرار نمی‌گیرد. بدین معنا که در جامعه آماری مورد نظر میزان تحصیلات تأثیر چندانی در شکل‌گیری روابط دختر و پسر قبل از ازدواج ندارد.

نتایج حاصله از جدول فوق نشان می‌دهد بین میزان تحصیلات و شکل‌گیری روابط دختر و پسر، با ضریب اطمینان ۰/۹۵ و برحسب سطوح معناداری $p > 0.05$ رابطه معناداری مشاهده نمی‌شود. ضریب همبستگی ۰/۱۳۶ نیز نشان‌دهنده این است که رابطه و همبستگی بین

فرضیه دوم: بین وسایل ارتباط جمعی و شکل‌گیری روابط دختر و پسر رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۳- آزمون همبستگی پیرسون برای تعیین رابطه بین وسایل ارتباط جمعی و شکل‌گیری روابط دختر و پسر

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	ضریب همبستگی	سطح معناداری Sig
	N	Mean	Std. Deviation	Pearson Correlation	
وسایل ارتباط جمعی	۳۷۱	۱۵/۸	۴/۳	۰/۲۶۹	۰/۰۰۰
شکل‌گیری روابط دختر و پسر	۳۶۹	۳۱/۹	۷/۸		

دسترسی بالای افراد به آن‌ها باعث تغییر باورها و نگرش‌ها، تضعیف هویت دینی و فرهنگی، افزایش روابط عاطفی با جنس مخالف شده است. در جامعه آماری مذکور نیز این تأثیر به‌خوبی دیده می‌شود.
فرضیه سوم: بین صمیمیت بین اعضای خانواده و شکل‌گیری روابط دختر و پسر رابطه معناداری وجود دارد.

نتایج حاصله از این جدول با سطح معناداری ۰/۰۰ (کمتر از ۰/۰۰۵) و ضریب همبستگی ۰/۲۶۹ نشان می‌دهد که بین میزان وسایل ارتباط جمعی و شکل‌گیری روابط دختر و پسر رابطه معنادار و مثبت مشاهده می‌شود. تحقیقات مشابه نیز نشان می‌دهد استفاده سرگرم‌کننده از فناوری‌های جدید ارتباطی (ماهواره، اینترنت و شبکه‌های مجازی) و

جدول ۴- آزمون همبستگی پیرسون برای تعیین رابطه بین صمیمیت بین اعضای خانواده و شکل‌گیری روابط دختر و پسر

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	ضریب همبستگی	سطح معناداری Sig
	N	Mean	Std. Deviation	Pearson Correlation	
صمیمیت بین اعضای خانواده	۳۷۱	۴۰/۷	۴/۸	-۰/۱۶۹	۰/۰۰۱
شکل‌گیری روابط دختر و پسر	۳۶۹	۳۱/۹	۷/۸		

نتایج جدول فوق با ضریب همبستگی -0.169 و سطح معناداری 0.001 نشان می‌دهد که بین صمیمیت بین اعضای خانواده و شکل‌گیری روابط دختر و پسر رابطه معنادار در جهت منفی مشاهده می‌شود. بدین معنا که اگر زمینه‌های ارتباط سالم و صمیمی بین اعضای خانواده وجود نداشته باشد، زمینه مساعد برای قرار گرفتن آن‌ها در مسیر آسیب‌های اجتماعی ایجاد خواهد شد.

فرضیه چهارم: بین نگرش خانواده نسبت به روابط دوستی دختر و پسر و شکل‌گیری روابط دختر و پسر رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۵- آزمون همبستگی پیرسون برای تعیین رابطه بین نگرش خانواده نسبت به روابط دوستی دختر و پسر و شکل‌گیری روابط دختر و پسر

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	ضریب همبستگی	سطح معناداری Sig
	N	Mean	Std. Deviation	Pearson Correlation	
نگرش خانواده نسبت به روابط دوستی دختر و پسر	۳۷۱	۲۵/۳	۴/۶	-۰/۳۱۵	۰/۰۰۰
شکل‌گیری روابط دختر و پسر	۳۶۹	۳۱/۹	۷/۸		

هرآن‌چه در جدول فوق مشاهده می‌کنید نشان‌دهنده آن است که بین نگرش خانواده نسبت به روابط دوستی دختر و پسر و شکل‌گیری این نوع روابط، رابطه‌ای معنادار اما در جهت منفی مشاهده می‌شود. از نتایج این پژوهش می‌توان چنین برداشت نمود که نگرش آزادانه و غیرسختگیرانه والدین باعث افزایش ارتباط با جنس مخالف و کنترل سخت‌گیرانه آن‌ها سبب کاهش این نوع ارتباط خواهد شد.

فرضیه پنجم: بین گرایش دوستان به روابط دوستی با جنس مخالف و شکل‌گیری روابط دختر و پسر رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۶- آزمون همبستگی پیرسون برای تعیین رابطه بین گرایش دوستان به روابط دوستی با جنس مخالف و شکل‌گیری روابط دختر و پسر

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	ضریب همبستگی	سطح معناداری Sig
	N	Mean	Std. Deviation	Pearson Correlation	
گرایش دوستان به روابط دوستی با جنس مخالف	۳۷۱	۱۶/۶	۴/۶	۰/۵۶۰	۰/۰۰۰
شکل‌گیری روابط دختر و پسر	۳۶۹	۳۱/۹	۷/۸		

۲- تحلیل رگرسیون چندگانه به روش گام به گام (شکل‌گیری روابط دختر و پسر):

در تحلیل رگرسیون چندگانه، متغیرهای پیش‌بینی کننده بر اساس اهمیت آن‌ها در تبیین متغیر وابسته، وارد معادله می‌شوند. از شش متغیر موجود در مدل، به ترتیب متغیرهای گرایش دوستان به جنس مخالف، درآمد ماهیانه خانواده (طبقه اجتماعی)، نگرش خانواده نسبت به دوستی دختر و پسر، وسایل ارتباط جمعی، صمیمیت بین اعضای خانواده، در معادله باقی مانده‌اند. در رگرسیون چند متغیره به روش گام به گام تا جایی متغیرها وارد معادله می‌شوند که دیگر کمکی به پیش‌بینی نکنند.

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد که بین گرایش دوستان به روابط دوستی با جنس مخالف و شکل‌گیری روابط دختر و پسر، با ضریب همبستگی 0.56 و سطح معناداری 0.000 رابطه معنادار و مثبت مشاهده می‌شود. بدین مفهوم که هر چه جوانان دوستانی با گرایش به روابط دختر و پسر داشته باشند، آنان نیز بیشتر گرایش پیدا می‌کنند. طبق نظریه یادگیری، روند یادگیری رفتارهای پرخطر در گروه‌های همسالان بر ایجاد، حفظ و تقویت رفتارهای مذکور تاثیرگذار و باعث می‌گردد افراد از پذیرش اجتماعی بالا و نفوذ بیشتری در بین همسالان برخوردار باشند.

همانطور که ملاحظه می‌شود این متغیرها در نهایت توانسته‌اند حدود ۰/۳۰۱ (معادل ۳۰/۱ درصد) از تغییرات متغیر وابسته را تبیین کنند.

جدول ۷- آزمون همبستگی پیرسون برای تعیین رابطه بین گرایش دوستان به روابط دوستی با جنس مخالف و شکل‌گیری روابط دختر و پسر

مرحله	نام متغیر	R	R ²	R ² مقدار افزوده شده به	خطای معیار
اول	گرایش دوستان به جنس مخالف	۰/۳۵۷	۰/۱۲۷	۰/۱۲۵	۷/۳۳۳۱۰
دوم	نگرش خانواده نسبت به دوستی دختر و پسر	۰/۴۳۴	۰/۱۸۹	۰/۱۸۴	۷/۰۸۱۴۹
سوم	وسایل ارتباط جمعی	۰/۴۸۳	۰/۲۳۳	۰/۲۲۷	۶/۸۹۳۶۵
چهارم	صمیمیت بین اعضای خانواده	۰/۵۲۳	۰/۲۷۳	۰/۲۶۳	۶/۷۲۹۰۶

درصد از تغییرات متغیر وابسته تبیین شده است. بدین ترتیب با ورود بقیه متغیرها به مدل تا مرحله پنجم، ۰/۳۰۱ (معادل ۳۰/۱ درصد) به مقدار تبیین افزوده شده است.

مقدار R² برای متغیر گرایش دوستان به جنس مخالف در مرحله یک عبارت است از ۰/۱۲۷ (معادل ۱۲/۷ درصد) این مقدار نشان می‌دهد که با ورود متغیر به معادله رگرسیون در هر کدام از مراحل چند

جدول ۸- عناصر متغیرهای درون معادله برای پیش‌بینی متغیر وابسته (شکل‌گیری روابط دختر و پسر)

نام متغیر	B	Beta	مقدار T	سطح معنی‌داری
گرایش دوستان به جنس مخالف	۰/۵۰۲	۰/۲۵۹	۵/۳۳۷	۰/۰۰۰
نگرش خانواده نسبت به دوستی دختر و پسر	-۰/۴۱۲	-۰/۲۰۰	-۴/۴۴۷	۰/۰۰۰
وسایل ارتباط جمعی	۰/۳۲۳	۰/۱۸۱	۳/۸۸۵	۰/۰۰۰
صمیمیت بین اعضای خانواده	-۰/۲۲۰	-۰/۱۳۷	-۳/۰۲۶	۰/۰۰۳

با توجه به مقدار ضریب رگرسیون در جدول فوق مشخص می‌شود که همه متغیرها با متغیر وابسته (شکل‌گیری روابط دختر و پسر) رابطه ای مستقیم در سطح ۹۹ درصد دارند.

جدول ۹- عناصر متغیرهای خارج شده

نام متغیر	Beta	مقدار T	سطح معنی‌داری
میزان تحصیلات	-۰/۱۶	۰/۳۵۲	۰/۷۲۵

بحث و نتیجه‌گیری

در زندگی اجتماعی، روابط دختران و پسران حساسیت‌های دارد و تغییرات خاص در زمینه‌ی این روابط و چگونگی آن باید مورد توجه قرار گیرد. تغییرات گسترده‌ی فرهنگی در زمینه‌ی این روابط در جامعه‌ی در حال گذر ما در حال شکل‌گیری است. با توجه به دیدگاه‌های اینگلهارت به نظر می‌رسد عنصر اصلی و اساسی در تمامی این تغییرات، افزایش امکان انتخاب انسانی و خواست روزافزون جوانان برای این امر می‌باشد. آن‌چه مسلم است این‌که دوره‌ی جوانی یکی از مقاطع سنی است که افراد دچار دگرگونی‌های روحی روانی، جسمی و

فیزیولوژیک می‌شوند و این دوره با مقتضیات خاص خودش همراه به نگرانی‌هایی است. با نگاهی عمیق به نیازهایی که جوانان در این مقطع سنی با آن مواجه می‌شوند در خواهیم یافت یکی از نیازهای اساسی جوانان نیازهای شدید عاطفی و جسمی است که به خصوص در این مقطع بروز می‌کند. شاید به جرأت بتوان گفت که نیازهای جنسی و عاطفی این دوره تمامی نیازها و حتی رفتارهای جوانان را تحت الشعاع قرار می‌دهد. از طرفی فشار غریزی چنین نیازهایی بسیار شدید است و از طرف دیگر جامعه راهکارهای مناسبی برای ارضاء مناسب و هنجارمند آن‌ها نیندیشیده است و جوانان با فشارهای متناقض و چند بعدی زیادی مواجه هستند. تغییرات ساختاری جامعه در عرصه‌های

و سنگ بنای زندگی و آینده خود را سست و خراب نکنند. همچنین نتایج نشان داد که بین تمامی متغیرهای مستقل مورد مطالعه به جز میزان تحصیلات با متغیر وابسته شکل‌گیری روابط دختر و پسر، رابطه معناداری وجود دارد؛ بنابراین با توجه به این نتایج، فرضیه فوق مورد تأیید قرار نمی‌گیرد؛ بدین معنا که در جامعه آماری مورد نظر میزان تحصیلات تأثیر چندانی در شکل‌گیری روابط دختر و پسر قبل از ازدواج ندارد.

ملاحظات اخلاقی

پیش از اجرای پژوهش از شرکت‌کنندگان رضایت آگاهانه کتبی گرفته شد و تمام شرکت‌کنندگان با رضایت خود در پژوهش شرکت داشتند و محققان به آن‌ها اطمینان دادند که نتایج تحقیق محرمانه خواهد بود.

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این پژوهش برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد گروه جامعه‌شناسی مربوط به دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان می‌باشد. تمام نکات اخلاقی شامل رازداری، در اولویت بودن سلامت روان‌شناختی شرکت‌کنندگان، امانت‌داری، دقت در استناددهی، قدردانی از دیگران، رعایت ارزش‌های اخلاقی در گردآوری داده‌ها، رعایت حریم خصوصی شرکت‌کنندگان توسط پژوهشگران مدنظر قرار گرفته است.

حامی مالی

تمام منابع مالی و هزینه پژوهش و انتشار مقاله تماماً بر عهده نویسندگان بوده و هیچ‌گونه حمایت مالی دریافت نشده است.

مشارکت نویسندگان

مقاله برگرفته از پایان‌نامه مقطع کارشناسی ارشد است. نویسنده اول دانشجوی مقطع دکتری جامعه‌شناسی است؛ نویسنده دوم استاد راهنمای پایان‌نامه و نویسنده مسئول است؛ نویسنده سوم دانشجوی مقطع دکتری مدیریت آموزشی می‌باشد.

تعارض منافع

این نوشتار برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد تحت عنوان «بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر شکل‌گیری روابط دختر و پسر قبل از ازدواج (مطالعه موردی: جوانان ۱۵ تا ۳۰ سال شهرستان پاسارگاد استان فارس)» (گروه جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان) است و با منافع شخصی یا سازمانی منافات ندارد.

مختلف اقتصادی، اجتماعی در جامعه‌ی امروز امکان ارضاء این نیازها را از طریق تنها راهکار سنتی و عرفی جامعه یعنی ازدواج دائم با مشکل مواجه کرده است و جوانان نمی‌توانند زود هنگام ازدواج کنند. مسلماً تمامی افکار، کنش‌ها و جهت‌گیری‌های جوانان در این مقطع سنی به سمت ارضاء این نیاز مشروع ولی سرکوب شده تمایل پیدا می‌کند. جامعه خواه ناخواه به سمت بازتولید، راهکارها و شیوه‌های جدید برای ارضاء این نیازها خواهد رفت. پس چه بهتر که در این فرایند، جامعه‌ی ما دچار بسیاری از آسیب‌هایی که جوامع دیگر با آن مواجه شده‌اند نشود. به نظر محقق می‌توان با استفاده از تجربیات آن جوامع در این زمینه از بسیاری از ناهنجاری‌ها و آسیب‌های اجتماعی در این عرصه جلوگیری کرد.

در این مطالعه با توجه به اهمیت مسئله‌ی روابط میان دو جنس دختر و پسر و تغییرات واقع در این حوزه، به بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر این روابط پرداخته شده و هنگامی که از روابط دختران و پسران به‌عنوان معضل اجتماعی و آسیب‌زا یاد می‌شود، منظور، روابط پنهانی، غیرعادی و ناپخته‌ای است که به دور از هرگونه شناخت کافی بوده و به‌صورت هیجانی، تخیلات و رؤیاهای غیرواقعی صورت می‌گیرد. جنبه نوآوری این تحقیق نشان می‌دهد علی‌رغم این که تحقیقات پیشین بر روی این موضوع کار کرده‌اند اما سعی این پژوهش بر این بوده که با نگاهی جدید عوامل اجتماعی که بیشترین تأثیر را بر ارتباط دختران و پسران دارد بررسی نماید و مهم‌تر این که نمونه‌ی چنین تحقیقی با وجود لزوم انجام آن در جامعه‌ی آماری مورد نظر یعنی شهرستان پاسارگاد تاکنون انجام نگرفته است.

این پژوهش به استناد تئوری‌های رایج در علوم اجتماعی در رابطه با عوامل اجتماعی مؤثر بر شکل‌گیری روابط دختر و پسر قبل از ازدواج در شهر سعادت شهر، مرکز شهرستان پاسارگاد انجام گرفته است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که ۱۷۲ نفر از ۳۷۱ نفر جوان مورد بررسی یعنی ۴۶/۴ درصد از آن‌ها دارای دوستانی که به گرایش به دوستی با جنس مخالف دارند و ۵۰/۹ درصد دارای خانواده‌ای که نگرش منفی نسبت به دوستی دختر و پسر دارند و در نهایت ۳۴ درصد از کل پاسخگویان گرایش به دوستی با جنس مخالف داشته‌اند. در تجزیه و تحلیل استنباطی بیشترین میزان تأثیر بر متغیر وابسته مربوط به متغیر «گرایش دوستان به جنس مخالف» بوده است که مقدار ضریب بتای آن معادل ۰/۲۵۹ محاسبه شد و جهت رابطه نیز مثبت است که با یافته‌های پژوهشی نوغانی دخت بهمنی و محمدی (۱۳۹۶) در رابطه با کسب هویت اجتماعی از طریق جنس مخالف، همسو می‌باشد؛ بنابراین به دختران و پسران توصیه می‌شود از برقراری روابط بی‌مورد و بی‌هدف که تنها لذت آنی در آن است پرهیز کنند مگر این که قصد ازدواج واقعی در میان باشد. نشریات، رسانه‌های مسئول و متعهد نیز می‌توانند با تهیه‌ی گزارش‌ها و تولیدات هنری که مبتنی بر تولیدات علمی است، جوانان را از اثرات سوء چنین معاشرت‌هایی که ناهنجار و غیرقانونمند است آگاه کنند؛ همچنین به والدین توصیه می‌شود تا با ارائه الگوهای صحیح رفتاری به فرزندان آن‌ها را در برابر آسیب‌های اجتماعی واکسینه کنند و در دوران جوانی و نوجوانی به دختر و پسر خود محبت کافی داشته باشند تا آن‌ها برای ارضای این احساس به افراد غریبه پناه نبرند

References

1. Roushannia M. Investigating the cultural, social and psychological factors of girl-boy premarital friendship and companionship. *The Journal of New Advances in Behavioral Sciences*. 1(1):2016, 42-51. (In Persian)
2. Javedani N. Assessment connection between girls boys. Tehran: Book Therapy, p: 96. 2007.(In Persian)
3. Farvardin R, Amirkhani Z. Comparison of marital commitment and satisfaction in married women, based on premarital friendships. *Journal of Studies and Research in Behavioral Sciences*. 2021, (7):42-52 (In Persian).
4. Movahhed M, Shavazi MA. Traditional and Modern Values among Girls Residing in Shirb. 2006, 4(1):67-99 (In Persian).
5. Khajenoori B, Dellavar, M. Factors affecting Male-female Friendships among Youth in Shiraz City, With an emphasis on Globalization Process. *Journal of Applied Sociology*. 2012, 23(2):41-64. (In Persian)
6. Asadian D, Mohammadzadeh A, Najafi, M. Examining the attitude towards friendship with the opposite sex among male and female students. *Journal of Behavioral Science Research*. 2015, 13(3):509-518 (In Persian).
7. Rajabi M, Alborzi, S. A sociological View of the relationship between watching satellite and Friendship with opposite sex. *Journal of Participation and Social Development*. 2017, 2 (4):1-15 (In Persian).
8. Noghani Dokht Bahmani M, Mohammadi F. Tendency to Communicate with Opposite Sex: Case Study of Teenagers in Mashhad. *Journal of Social Problems of Iran*. 2016, 7(1):163-84 (In Persian).
9. Hashemi T, Karami R, Karami R. Meeting the effective factors in the formation and reliability of the relationship with the opposite sex in female adolescents: Qualitative Research. *International Conference on Psychology, Counseling, Education; Mashhad*. 2017. (In Persian)
10. Javanmard K, Zeyni Hassanvand N, seyf, H. Analysis of the consequences of friendly relations between male and female students by qualitative and data analysis methods (Case study of Ayatollah Boroujerdi University students). *Journal of Social Psychology Research*. 2022, 12(47):1-32.
11. jahanShila S, Sadat sajadi M. Investigating the free relationship between girls and boys and its effects. *Islamic researchs on gender and family*. 2020, 3(5):41-59 (In Persian).
12. Arazkhani A. Investigate the relationship with the opposite sex according to different perspectives. *National Conference on Professional Research in Psychology and Counseling with a Teacher Perspective; Minab*. 2021, (In Persian).
13. Ryan, T., Chester, A., Reece, J., & Xenos, S. The uses and abuses of Facebook: A review of Facebook addiction. *Journal of behavioral addictions*. 2014, 3(3), 133-148.
14. McDonnell A, Mehta CM. We could never be friends: Representing cross-sex friendship on celebrity gossip web sites. *Psychology of Popular Media Culture*, 2016, 5(1): 74-84.
15. Neguyan T, Doyle Y, Katerina T. Exploring the Effects of Media and Information Sources on Individuals' Attitude, Preception, and Behavior Intentions Toward Crisis Responses. In *20THE International Public Relations Research Conference* (p. 218). 2017.
16. Christensen SP. Social media use and its impact on relationships and emotions: Brigham Young University. 2018.
17. Vaterlaus JM, Stinson R, McEwen M. Technology Use in Young Adult Marital Relationships: A Case Study Approach. *Contemporary Family Therapy*. 2020. 42(4):394-407.
18. Arikewuyo AO, Lasisi TT, Abdulbaqi SS, Omoloso AI, Arikewuyo HO. Evaluating the use of social media in escalating conflicts in romantic relationships. *Journal of Public Affairs*. e2331. 2020.
19. Fehr BA. *Friendship Processes* Sage Series on Close Relationships, jondon: Sage Publications.
20. Inglehart, R. Connections between Socioeconomic Conditions and Individual Value Priorities. *Kolner-Zeitschrift-fur*

Soziologie-und Sozialpsychologie. 1980, 32: 44-153.

21. Giddens, A. Consequences of modernity, translator: Mohsen Salasi. Tehran, Center Publications. 2001.

22. Rabani R, Nouroozi RA. Role and Play: An Analysis of Symbolic Interaction Perspectives in Education. Journal of Humanities Research, University of Isfahan. 2007. (23):1-14 (In Persian).

23. Bruce K. Introduction to Sociology (trans. by Tavassoli, Gholam-Abbas). 31th ed,

editor. Tehran: Samt; 2019. p:501. (In Persian)





پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی